

Plan for periode 1 for 9. trinn 23/24 uke 34-46

Ve skole

Trygghet, trivsel og fremtidsrettet læring

Tverrfaglig tema i perioden:

DEMOKRATI OG MEDBORGERSKAP

Fokusområder/verdier fra læreplanverket:

- Inkluderende fellesskap
- Menneskerettigheter, likeverd og likestilling
- Tilhørighet, felles referanserammer og samhold
- Mangfold, ulike perspektiver og holdninger
- Deltakelse i fellesskap
- Demokratiske spilleregler (respekt, toleranse-, tros- og ytringsfrihet, frie, selvstendige valg)
- Samarbeid og elevstemmen

Tverrfaglige opplegg og vurderinger i perioden (her kan det komme endringer):

I denne perioden vil vi fokusere på det tverrfaglige temaet "Demokrati og medborgerskap". Skoleåret 23/24 skal vi starte med aktiviteter som sørger for at det er lærerikt, gøy, trygt og godt for alle på trinnet. Vi har fokus på inkluderende fellesskap og de hensyn vi må ta når vi er mange som skal fungere sammen. Vi jobber med klasseregler, trivsel og sosiale mål blant annet gjennom programmet "Mitt valg!". Vi vil få inn faste tidspunkter der elevrådsrepresentantene snakker med trinnet og jobber for et aktivt klasseråd/elevråd, og på denne måten arbeide med

demokrati i praksis. I år er det kommunestyre- og fylkestingsvalg. Spørsmål vi skal jobbe med er: *Hva er et demokrati? Hvordan kan vi bygge et demokrati sammen? Hva slags demokratiske prosesser har vi på skolen? Hva skjer dersom demokratiet forsvinner?* Vi skal også repetere hva det vil si å vurdere egen innsats slik vi har gjort i 8. trinn. Hvordan ligger jeg an for å komme i mål? Hvordan lærer jeg best? Hva må jeg gjøre for å lære meg dette? Dette vil vi arbeide med i alle fag og i læringsrefleksjon hver fredag. Vi skal lære å lære. Vi vil også fortsette med fokus med fokus på viktigheten av å følge med og jobbe godt i timene.

Vi vil ha team- og problemløsningsoppgaver der samarbeid og kommunikasjon med andre er viktig, og vi vil jobbe tverrfaglig der det er naturlig ut fra tema, fag og kompetansemål. Det vil bli planlagt et storyline-opplegg også for denne perioden. Mandag morgen starter tverrfaglig med informasjon, lek/spill og lesing enten i hyllebok eller fagstoff som skal leses. Oppstarten brukes også til å forberede oss godt på å vise fram skolen på Åpen skole som allerede skal arrangeres 27. september. Invitasjon kommer - følg med:)

Årets BlimE ("Sveve høyt") arrangeres allerede 22. september og har fokus på at det å finne sin plass og rolle i fellesskapet, gjør oss sterkere sammen. Vi vil i forkant av dagen, jobbe med ulike opplegg og å øve på dansen. Det har vært mange trivselskampanjer med fine slagord opp igjennom årene, men det enkleste er kanskje det som funker best: **Si hei, vær en venn - BlimE!**

Dette året skal vi også være kritikerklasse på u-prisen. Vi skal lese mye og lære oss å anmelde bøker, og delta i kåringen av årets beste ungdomsbok. Det blir lærerikt og gøy!

Uke nr	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag
33				Velkommen tilbake Mitt valg	Tur Hamrevann
34	Tverrfaglig lesing				
35	Mitt valg/ Tverrfaglig lesing				K&H: Innlevering hjemmeside m. artikkel om tegnekurs
36	Tur + uteskole Mitt valg	Natt i naturen 2. sept "Fri" KRØ			Vurdering KRØ (søndag)

37	NP lesing Valgdag	Natt i naturen 2. sept "Fri" KRØ		Skolefoto	Skolefoto
38	NP regning	Bytur og besøk på Helsestasjon for ungdom 9-13.00	Prøve i musikkhistorie		Bli me' dansen kl. 12 Innlevering av oppgave norsk K&H: Innlevering av Street-art bilde til utstilling under Åpen skole med artikkel på hjemmesiden.
39	STORYLINE HELE UKA. ONSDAG: Åpen skole kl. 17				Joggedag fra 11.30?
40	HØSTFERIE				
41	Mitt valg/ Tverrfaglig lesing				
42	Mitt valg/ Tverrfaglig lesing				FRI (Planleggingsdag)
43	Mitt valg/ Tverrfaglig lesing	Vurdering muntlig NAT	Vurdering muntlig NAT		Vurdering muntlig NAT Cellekake-lunsj
44	Mitt valg/ Tverrfaglig lesing Åpen skole på videregående. Mer info kommer			Vurdering MATTE	K&H: Innlevering artikkel om portrett og sjablongtrykk.
45	Helhetslesekurs SAMF				
46					

Fag og kjerneelementer	Kompetansemål for perioden Målet for opplæringen er at elevene skal kunne:	Konkrete tema det vil bli jobbet med
Samfunnsfag	<ul style="list-style-type: none"> ● Beskrive trekk ved det politiske systemet og velferdssamfunnet i Norge og reflektere over sentrale utfordringer ● Reflektere over hvilke aktører som har makt i samfunnet i dag, og hvordan disse grunngir standpunktene sine ● Utforsk ulike plattformer for digital samhandling og reflekter over hvordan digital deltakelse og samhandling påvirker formen på og innholdet i samfunnsdebatten ● Beskriv sentrale lover, regler og normer og drøft hvilke konsekvenser brudd på disse kan ha for den enkelte og for samfunnet på kort og lang sikt ● Sammenlikne hvordan politiske, geografiske og historiske forhold påvirker levekår, bosettingsmønster og demografi i forskjellige deler av verden i dag ● Bruke samfunnsfaglige metoder og digitale ressurser i egne undersøkelser. Presentere funn ved bruk av digitale verktøy og drøfte hvor gyldige og relevante funnene er 	<ul style="list-style-type: none"> ● Kosmos 9 og Skolen cdu ● Politikk frem mot valget i september ● Eget opplegg i classroom som vi jobber med frem til og med uke 37 ● Resten av perioden jobber vi med politiske institusjoner i Norge, USA og Storbritannia (S 280-297 i Kosmos 9, denne boken får elevene utlevert senere)
Krle <ul style="list-style-type: none"> - kjennskap til religioner og livssyn - kunne ta andres perspektiv - etisk refleksjon 	<ul style="list-style-type: none"> ● utforske andres perspektiv og håndtere uenighet og meningsbrytning. ● identifisere og drøfte etiske problemstillinger knyttet til ulike former for kommunikasjon. ● utforske og drøfte hvordan kristendom og andre religioner inngår i historiske endringsprosesser globalt og nasjonalt 	<ul style="list-style-type: none"> ● Lesing av og diskusjon rundt artikler ● Skolen cdu KRLE ● Mitt valg ● Kunne forholde seg til andres meninger med respekt
Engelsk	<ul style="list-style-type: none"> ● lytte til og forstå ord og uttrykk i tilpassede og autentiske tekster ● uttrykke seg forståelig med et variert ordforråd og høflighetsuttrykk tilpasset mottaker og situasjon 	<ul style="list-style-type: none"> ● Skolen cdu Engelsk ● lese engelske tekster etter eget valg ● bruke engelske oppskrifter i Mat og helse

	<ul style="list-style-type: none"> • innlede, holde i gang og avslutte samtaler om egne interesser og aktuelle emner • lese, diskutere og videreformidle innhold fra ulike typer tekster, inkludert selvvalgte tekster • lese, tolke og reflektere over engelskspråklig skjønnlitteratur, inkludert ungdomslitteratur • lese sakprosaetekster og vurdere hvor pålitelige kildene er • skrive formelle og uformelle tekster, inkludert sammensatte, med struktur og sammenheng som beskriver, forteller og reflekterer tilpasset formål, mottaker og situasjon • beskrive og reflektere over rollen engelsk har i Norge og i verden • utforske og reflektere over situasjonen til urfolk i den engelskspråklige verden og i Norge 	
Mat og helse	<ul style="list-style-type: none"> • planleggje og bruke eigna reiskap, teknikkar og matlagingsmetoder til å lage trygg og bærekraftig mat som gir grunnlag for god helse • bruke sansene til å vurdere kvaliteten på matvarer, utforske og kombinere smakar i matlaginga og forbedre oppskrifter, menyer og anretning av mat • drøfte korleis kosthold kan bidra til god helse, og bruke digitale ressursar til å vurdere eige kosthald og til å velje sunne og varierte matvarer i samband med matlaging • gjere greie for og kritisk vurdere påstander, råd og informasjon om kosthald og helse • kritisk vurdere informasjon om matproduksjon og drøfte korleis forbrukermakt kan påvirke lokal og global matproduksjon • utforske klimaavtrykket til matvarer og gjere greie for korleis matvalg og matforbruk kan påvirke miljøet, klimaet og matsikkerhet 	<ul style="list-style-type: none"> • Samarbeid med naturfag- lage cellekaker(uke 43) • Lese oppskrifter, lage egne varianter av norske og utenlandske retter • Jobbe med teknikker og grunnleggende ferdigheter • Ha fokus på renslighet og hygiene • Næringsstoffer og matvarer

	<ul style="list-style-type: none"> • lage mat frå norsk og samisk kultur og frå andre kulturar og samanlikne og utforske råvarer og matlagingsmetoder som blir brukte i ulike matkulturer • vise gjennom matlaging og måltid korleis identitet og fellesskap blir formidla i ulike kulturar 	
Engelsk fordypning	<ul style="list-style-type: none"> • utforske og sammenligne språkbruk og virkemidler i ulike medier og sammenhenger • utforske og reflektere over hvordan synsvinkel og avsender kan påvirke et budskap • presentere selvvalgte interesseområder • gjøre rede for egen rolle i ulike medier og reflektere kritisk over hvordan eleven fremstiller seg selv og andre på nett 	<ul style="list-style-type: none"> •
Spansk	<ul style="list-style-type: none"> • Lytte til og forstå enkel tale om personlige og dagligdagse emner. • Delta i enkle samtaler i dagligdagse situasjoner om aktiviteter og kjente emner. • Muntlig fortelle om dagligliv og opplevelser og uttrykke meninger, også spontant. • Lese og forstå tilpassede og enklere autentiske tekster om personlige og dagligdagse emner. • Skrive enkle tekster om dagligliv og opplevelser som forteller, beskriver og informerer, med og uten hjelpemidler. • Bruke enkle språklige strukturer, regler for uttale og rettskriving og språkets offisielle alfabet eller tegn for å kommunisere på en situasjonstilpasset måte. • Bruke relevante lærings- og kommunikasjonsstrategier, digitale ressurser og erfaringer fra tidligere språklæring i læringsprosessen. 	<ul style="list-style-type: none"> • Vale 2, Skolen cdu, Youtube • Kapittel 1: En el aeropuerto (reise) På flyplassen. (Felipe skal besøke sin mor i México) • Turistuttrykk, klokkeslett • Tall fra 1 - 100 • Presens av ar og er-verb • Kapittel 2: Con destino a México (reise). På flyet. Fortelle hva du skal og må gjøre. • Kapittel 3: México, Fakta om México. • El/La, Los/Las • Kap 4a: Uttrykk med tener • Presen av ir-verb

	<ul style="list-style-type: none"> • Utforske og beskrive levemåter, tradisjoner og geografi i områder der språket snakkes, og se sammenhenger med egen bakgrunn. 	
<p>Matematikk</p> <p>Kjerneelementer:</p> <ul style="list-style-type: none"> - modellering og anvendelser - resonnering og argumentasjon - representasjon og kommunikasjon - utforsking og problemløsning 	<ul style="list-style-type: none"> • finne og diskutere sentralmål og spredningsmål i reelle datasett • tolke og kritisk vurdere statistiske framstillinger fra mediene og lokalsamfunnet • utforske og argumentere for hvordan framstillinger av tall og data kan brukes for å fremme ulike synspunkter 	<ul style="list-style-type: none"> • Repetisjon fra 8. trinn: algebra og NP • Utematematikk • NP mellom 4-29 sept. • Bruk av Unibok og skolen fra Cappelen Damm: Matematikk 9, kap 1 • Gjennomføre ulike statistiske undersøkelser • Bruk av tenk.faktisk.no og opplegg knyttet til kritisk tenkning rundt statistikk.
<p>Naturfag</p> <p>Kjerneelementer:</p> <ul style="list-style-type: none"> - naturvitenskapelige praksiser og tenkemåter - teknologi - jorda og livet på jorda 	<ul style="list-style-type: none"> • stille spørsmål og lage hypoteser om naturfaglige fenomener, identifisere avhengige og uavhengige variabler og samle data for å finne svar • analysere og bruke innsamlede data til å lage forklaringer, drøfte forklaringene i lys av relevant teori og vurdere kvaliteten på egne og andres utforskinger • gi eksempler på dagsaktuell forskning og drøfte hvordan ny kunnskap genereres gjennom samarbeid og kritisk tilnærming til eksisterende kunnskap • sammenligne celler hos ulike organismer og beskrive sammenhenger mellom oppbygning og funksjon • bruke programmering til å utforske naturfaglige fenomener • bruke og lage modeller for å forutsi eller beskrive naturfaglige prosesser og systemer og gjøre rede for modellenes styrker og begrensninger • 	<ul style="list-style-type: none"> • Bruk av Skolen fra Cappelen Damm Naturfag, digital læringsressurs • Repetisjon fotosyntesen • Muntlig vurdering om cella • Naturfag.no: naturfag.no: Cella som system (tverrfaglig opplegg med mat og helse)
<p>Kroppsøving</p> <ul style="list-style-type: none"> - uteaktiviteter og naturferdsel - deltakelse og samspill i 	<ul style="list-style-type: none"> • bruke egne ferdigheter og kunnskaper på en slik måte at det kan medvirke til framgang for andre 	<ul style="list-style-type: none"> • Lek, aktivitet og ballspill ute • Øve til Bli me dansen 22. sept • Friidrett • Nat i naturen 2.-3. september; skriftlig

<p>bevegelsesaktiviteter</p> <ul style="list-style-type: none"> - bevegelse og kroppslig læring 	<ul style="list-style-type: none"> • anerkjenne ulikhet mellom seg selv og andre i bevegelsesaktiviteter og inkludere alle, uavhengig av forutsetninger • gjennomføre friluftslivsaktiviteter til ulike årstider, også med overnatting ute, og reflektere over hva naturopplevelser kan bety for seg selv og andre • vurdere risiko og sikkerhet ved ulike ute-aktiviteter, og forstå og gjennomføre sporløs og trygg ferdsel • trene på og utføre ferdigheter i varierte bevegelsesaktiviteter 	<p>innlevering risikovurdering og refleksjoner</p> <ul style="list-style-type: none"> • Friluftsliv og uteaktiviteter før høstferien
<p>Kunst og håndverk</p>	<ul style="list-style-type: none"> • utforske hvordan digitale verktøy og ny teknologi kan gi muligheter for kommunikasjonsformer og opplevelser i skapende prosesser og produkter • undersøke hvordan kunst, inkludert samisk kunst, kan bidra i samfunnskritikk, og skape kunstuttrykk som belyser utfordringer i egen samtid • reflektere kritisk over visuelle virkemidler og eksperimentere med ulike visuelle uttrykk i en skapende prosess 	<ul style="list-style-type: none"> • Arbeide med ulike visuelle tegne, male og trykketeknikker • Jobbe med individuell hjemmeside knyttet opp mot QR-kode(kommunikasjonsform)På denne hjemmesiden skal alle prosjekter skrives om på en visuell og leservennlig måte. • Jobbe med streetart- samfunnskritikk. I denne oppgaven skal hver enkelt velge seg et tema de er opptatt av og lage et samfunnskritisk street-art bilde. Planen er å stille disse ut på åpen skole- salg? • jobbe tips med valgkampsreklame i samarbeid med norsk.
<p>Norsk</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tekst i kontekst - Muntlig kommunikasjon - Skriftlig tekstskaping 	<ul style="list-style-type: none"> • lese skjønnlitteratur og sakprosa på bokmål og nynorsk. Reflektere over tekstenes formål, innhold, sjangertrekk og virkemidler. • beskrive og reflektere over egen bruk av lesestrategier. • utforske og reflektere over hvordan tekster framstiller unges livssituasjon. • skrive tekster med funksjonell tekstbinding og riktig tegnsetting og mestre rettskriving og ordbøying på hovedmål og sidemål. 	<ul style="list-style-type: none"> • Repetisjon av ulike læringsstrategier fram mot NP i sept. • REKLAME, sjanger og virkemidler (Basisboka og opplegg i classroom) • Analysere reklamer og lage reklame

	<ul style="list-style-type: none"> • lage sammensatte tekster og begrunne valg av uttryksformer. 	
Musikk <ul style="list-style-type: none"> - Opplive musikk - Kulturforståelse - Utøve musikk 	<ul style="list-style-type: none"> • utforske og formidle musikalske opplevelser og erfaringer • utforske og reflektere over hvordan musikk, sang og dans som estetiske uttrykk er påvirket av og uttrykk for historiske og samfunnsmessige forhold. • utøve et variert repertoar av musikk, sang og andre vokale uttrykk. • bruke gehør og notasjonteknikker som støtte i skapende arbeid. 	<ul style="list-style-type: none"> - Vi jobber med eldre musikkhistorie og noen kjente komponister. (Presentasjoner i classroom) - Vi spiller gitar.
Utdanningsvalg Kjerneelementer: <ul style="list-style-type: none"> - Karrierekompetanse 	<ul style="list-style-type: none"> • samle, analysere og bruke informasjon om utdanning og arbeid • utforske utdanningsmuligheter på varierte måter, og gjøre rede for ulike utdanningsveier og hvilke yrkesområder de kan føre til • beskrive egne styrker og egenskaper og interesser, og kunne se dette i sammenheng med utdannings- og yrkesønsker og livsmestring 	<ul style="list-style-type: none"> • Gjennomgang kompetansemål og meningen med faget • Gjennomgang av VGS-utdanningsløp • Bruke ulike nettressurser: utdanning.no, vilbli.no • Ulike quizer og aktiviteter • Tenk.faktisk.no vil også bli brukt i samarbeid med andre fag.